

ROMÂNIA
CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A V-A CIVILĂ

Dosar nr.

Nr. dosar Curtea de Apel București

ÎNCHEIERE

Ședința publică din data de

Curtea constituită din:

Președinte

Judecător

Grefier

Pe rol se află soluționarea apelurilor formulate de apelanta-contestatoare și apelantul-administrator judiciar al debitoarei împotriva sentinței civile nr. , pronunțată de Tribunalul București Secția a VII-a civilă în dosarul nr. , în contradictoriu cu intimatul-contestator , cauza având ca obiect contestație.

La apelul nominal făcut în ședința publică au răspuns: apelanta-contestatoare reprezentată de dna avocat cu împuternicire avocațială la fila 6 dosar, apelantul-administrator judiciar reprezentat de dl , practician în insolvență cu delegație la fila 43 dosar, lipsind intimatul-contestator (..

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de ședință care învederează următoarele: procedura de citare a părților este legal îndeplinită, precum și faptul că s-a solicitat judecarea cauzei în lipsa părților, după care,

Apelanta-contestatoare prin avocat depune punctul de vedere formulat cu privire la cererea părții adverse de sesizare a ÎCCJ.

Apelantul-administrator judiciar , prin practician în insolvență, solicită amânarea pronunțării pentru a depune concluzii scrise asupra propriei cereri de sesizare a ÎCCJ.

Apelanta-contestatoare prin avocat susține că la pagina 2 a cererii au fost indicate întrebările formulate de administratorul judiciar.

Curtea constată că ambele părți urmăresc dezlegarea aceluiași aspecte de drept iar întrebările vor fi formulate de instanță, astfel că apreciază că nu se impune amânarea pronunțării.

Apelantul-administrator judiciar , prin practician în insolvență, nu mai insistă în depunerea concluziilor scrise.

Apelanta-contestatoare prin avocat, susține că în principiu este de acord cu cererea de sesizare formulată de administratorul judiciar, cu excepția punctului 2, întrucât la momentul formulării contestațiilor în fața tribunalului, nu a formulat apel cu privire la soluția pronunțată asupra contestației în ceea ce privește creanța salarială, considerând că nu are relevanță în cauză.

Curtea acordă cuvântul asupra cererilor de sesizare a ÎCCJ.

Apelanta-contestatoare .., prin avocat, solicită admiterea cererii de sesizare, având în vedere că sunt întrunite condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 519 Cod procedură civilă. În ceea ce privește chestiunea de drept, aceasta vizează modul de interpretare și aplicare a dispozițiilor prevăzute de art. 1596 lit. a Cod civil raportat la art. 161 pct. 5 din legea nr. 85/2014. În cauză, un creditor chirografar a achitat o creanță a unui creditor bugetar, operând o subrogație legală. Există trei puncte de vedere diferite în această cauză: cel al administratorului judiciar în sensul că nu a operat o subrogație legală, soluția pronunțată de judecătorul sindic, în sensul că a operat o subrogație legală dar nu a fost preluată și ordinea de preferință și a treia

variantă a contestatoarei în sensul că a operat subrogația care a determinat și preluarea ordinului de prioritate.

Pentru motivele invocate, solicită admiterea cererii de sesizare a ÎCCJ.

Referitor la cererea formulată de administratorul judiciar, susține că este de acord mai puțin cu punctul 2 care nu mai formează obiectul prezentului apel și nu este îndeplinită condiția de admisibilitate sub aspectul relevanței.

Curtea solicită lămuriri cu privire la necesitatea întrebării ÎCCJ și cu privire la dispozițiile art. 2327 Cod civil, art. 5 pct. 15 din Legea nr.85/2014 și art. 161 din Legea nr. 85/2014 puse în discuție în cererea administratorului judiciar.

Apelanta-contestatoare, prin avocat, solicită să se aprecieze asupra oportunității adresării întrebărilor și cu privire la aceste, întrebarea adresată prin propria cerere ar aduce lămuririle necesare.

Apelantul-administrator judiciar, prin practician în insolvență, consideră că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate pentru sesizarea ICCJ în privința lămuririi unor chestiuni de drept. În ceea ce privește interpretarea dispozițiilor art. 1596 lit. a Cod civil, arată că acestea reglementează subrogația legală în favoarea creditorului chirografar care plătește un creditor cu drept de preferință, însă dreptul de preferință este de strictă interpretare și nu se confundă cu prioritatea la plată a creanței.

În art. 5 pct. 15 din Legea nr. 85/2014 se prevăd condițiile dreptului de preferință, creanțe ce sunt însoțite de drepturi asimilate ipotecii și nu se raportează la ordinea de stingere, așa cum s-a arătat. Consideră că este util pentru justiția din România ca ÎCCJ să se pronunțe asupra faptului că pentru un creditor chirografar care plătește o creanță salarială sau bugetară, care nu reprezintă o creanță ce beneficiază de un drept de preferință ci doar se sting într-o anumită ordine, dacă operează această chestiune de drept și în raport de ordinea de stingere a creanțelor sau numai în situația în care se stinge o creanță de preferință înscrisă în tabel cu mențiunea de creanță cu drept de preferință. Dacă operează, unde se înscrie creditorul care a plătit o creanță bugetară și salarială, beneficiară de un anumit rang de stingere, prin prisma faptului că respectivele creanțe salariale și bugetare, sunt incesibile, în opinia sa. S-a referit în cererea de sesizare și la creanțele salariale deoarece cererea introductivă privea și această creanță dar dacă ÎCCJ se pronunță în sensul dacă operează subrogația legală raportat la dreptul de preferință sau la dreptul de stingere, prevăzut de art. 161 din Legea nr.85/2014, apreciază că este soluționată atât partea de subrogare a creanțelor bugetare cât și a celor de natură salarială.

Precizează că este de acord și cu cererea de sesizare formulată de partea adversă, însă consideră că ÎCCJ trebuie să se pronunțe și asupra prevederilor art. 5 pct. 15 din Legea nr. 85/2014, art. 161 din Legea nr. 85/2014 și art. 2327 Cod civil.

Curtea reține cauza în pronunțare asupra cererilor de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prelabile cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept invocate.

CURTEA,

Deliberând asupra sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prelabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, reține următoarele:

I. Istoric al litigiului :

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului București - Secția a VII-a Civilă la data de sub nr. contestatoarea a solicitat instanței ca prin hotărârea pe care o va pronunța în contradictoriu cu intimata debitoare, prin administrator judiciar și intimatul creditor, să dispună rectificarea Tabelului definitiv actualizat al creanțelor debitoarei, în sensul înscrierii creditorului în categoria creanțelor salariale cu suma de 2.035 lei și în categoria creanțelor bugetare cu suma de 6.102,60 lei.

În drept, au fost invocate dispozițiile art. 113 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, precum și dispozițiile art. 1596 lit. a) și art. 1593 alin. 1 C.Civ.

Administratorul judiciar a depus în termen legal întâmpinare, prin care a invocat excepția lipsei de interes a contestatoarei și excepția inadmisibilității contestației.

Prin cererea înregistrată pe rolul Tribunalului București - Secția a VII-a Civilă la data de sub nr. contestatorul a solicitat instanței ca prin hotărârea pe care o va pronunța în contradictoriu cu intimata debitoare , prin administrator judiciar , să dispună rectificarea Tabelului definitiv actualizat al creanțelor debitoarei, în sensul înscrierii sale în categoria creanțelor salariale cu suma de 2.035 lei și în categoria creanțelor bugetare cu suma de 6.102,60 lei.

În drept, contestatorul a invocat dispozițiile art. 113 din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, precum și dispozițiile art. 1596 lit. a) și art. 1593 alin. 1 C.Civ.

Administratorul judiciar a depus în termen legal întâmpinare, prin care a solicitat conexarea cauzei la dosarul nr. 9551/3/2019 și respingerea contestației, ca nefondată.

Prin Încheierea de ședință din data de , judecătorul sindic a dispus conexarea dosarului nr. la dosarul nr. , conform art. 139 C.Proc.Civ., apreciind că strânsa legătură între acestea face oportună soluționarea lor împreună.

La același termen, contestatoarea a învederat instanței că nu înțelege să mai susțină contestația în partea care privește subrogarea în drepturile creditorului salarial.

În cauză a fost administrată proba cu înscrisuri.

Prin sentința civilă nr. , pronunțată de Tribunalul București Secția a VII-a Civilă în dosarul nr. 10185/3/2019, au fost respinse ca neîntemeiate excepțiile lipsei de interes și a inadmisibilității, invocate de administratorul judiciar

Au fost admise în parte contestațiile și s-a dispus înscrierea contestatorului C.A. la masa credală a debitoarei cu o creanță în cuantum de 6.102,60 lei, în categoria creanțelor chirografare.

Au fost respinse contestațiile în rest, ca neîntemeiate și s-a luat act că nu au fost solicitate cheltuieli de judecată.

Pentru a pronunța această sentință, tribunalul a reținut în privința excepției lipsei de interes că acesta constă în folosul practic urmărit de reclamant prin promovarea acțiunii civile, iar în ceea ce privește interesul legitim al contestatoarei, acesta este justificat de faptul că nu se poate nega niciunui dintre creditorii dreptul de a cunoaște modul de desfășurare a procedurii insolvenței debitoarei, în condițiile în care modul de desfășurare a procedurii insolvenței este de natură a afecta drepturile fiecăruia dintre creditorii înscriși la masa credală.

În ceea ce privește excepția inadmisibilității contestației, judecătorul sindic a reținut în esență că ceea ce se critică este o actualizare a tabelului ce nu ține cont de drepturile afirmate de contestator, ipoteză ce nu putea fi supusă analizei judecătorului sindic pe nicio altă cale procedurală, din moment ce a survenit ulterior expirării termenului de contestare a tabelului preliminar de creanțe, situație în care partea nu avea la îndemână „contestăția la tabelul preliminar”.

A interpreta formalist prevederile art. 113 din lege în această ipoteză ar avea ca și consecință lipsirea părților interesate de posibilitatea de a critica în fața instanței soluția administratorului judiciar și de a solicita cenzurarea acesteia, în condițiile în care nu se poate imputa părții pierderea vreunui termen ori ignorarea unui alt mijloc procedural.

Prin urmare, ambele excepții au fost respinse ca neîntemeiate.

Pe fondul cauzei, s-a reținut în esență că prin cererile formulate la data de creditorul a solicitat administratorului judiciar rectificarea tabelului definitiv de creanțe, în sensul înscrierii sale în categoria creanțelor salariale în locul lui , precum și în categoria creanțelor bugetare în locul lui , urmare a subrogației legale conform art.

1596 alin. a) C.Civ.

În formularea acestor cereri, creditorul a invocat plățile efectuate prin O.P. nr. 15/30.10.2018, în valoare de 6.102,60 lei către .. - reprezentând creanță înscrisă în Tabelul definitiv (f. 13), respectiv O.P. nr. 8/07.11.2018, în valoare de 2.035 lei către .. reprezentând creanță înscrisă la masa credală a debitoarei.

S-a mai avut în vedere totodată că, în urma acestor plăți, pozițiile celor doi creditori pentru care C.A. a procedat la plată au fost diferite.

Astfel, creditoarea .. a comunicat administratorului judiciar că, urmare a plății efectuate prin O.P. nr. 15/13.10.2018, .. nu mai înregistrează debite față de instituție (f. 32).

Creditorul .. însă, a înțeles să restituie creditorului .. suma virată, în ziua imediat următoare efectuării plății, respectiv la data de 08.11.2018 (f. 42, 43 ds. nr.).

În ceea ce privește cererile de înscriere la masa credală în categoria creditorilor salariați, respectiv bugetari, acestea au fost respinse de către administratorul judiciar față de faptul că plata efectuată nu se încadrează în dispozițiile art. 1596 lit. a) C.Civ., întrucât niciunul dintre creditorii menționați în cereri nu beneficiază de vreo cauză de preferință, astfel cum este aceasta este definită de art. 5 pct. 15 din Legea nr. 85/2014, precum și pentru faptul că subrogarea legală are un caracter de excepție, astfel încât enumerarea de la art. 1596 este strict limitativă.

Raportul de activitate cuprinzând modalitatea de soluționare a cererilor formulate de C.A. a fost publicat în B.P.I. nr. 6574 din 01.04.2019.

La data de 01.04.2019 a fost publicat în .. Tabelul definitiv actualizat al creanțelor .., în cuprinsul căruia creanța .., achitată de către .. nu mai figurează înscrisă. Creditorul .. apare înscris cu o creanță chirografară în valoare de 975.000 lei, preluată din Tabelul definitiv, respectiv tabelul preliminar, însă nu este înscris nici cu anterioara creanță a .. și nici cu aceea a creditorului salarial ..

Împotriva acestui tabel au formulat contestații creditorii .. și .., criticând în esență soluția administratorului judiciar de a nu îl înscrie pe .. în locul .. și a lui .. în categoriile creanțelor bugetare și salariale.

Instanța a reținut incidența în drept a dispozițiilor art. 113 din Legea nr. 85/2014, precum și a prevederilor art. 1596 lit. a) C.Civ.

S-a apreciat că *problema de drept dedusă judecății impune stabilirea în primul rând a îndeplinirii condițiilor subrogației legale*, urmând a se răspunde astfel susținerilor divergente ale părților legate de incidența acestei instituții în cauză, iar, *subsecvent acestei chestiuni, determinarea efectelor subrogației legale în procedura de față*.

Întrucât situațiile celor două creanțe pentru care se invocă subrogația legală sunt diferite, atât din punct de vedere al calității creditorilor, cât și din punct de vedere al plăților efectuate, acestea au fost tratate distinct de către judecătorul sindic.

În ceea ce privește *situația creanței bugetare*, sub aspectul primei chestiuni deduse judecății, instanța a reținut că pentru a opera subrogația legală, este necesară *exclusiv plata efectuată de către un creditor chirografar în folosul unui creditor care beneficiază de o cauză de preferință*.

În speță, nu se contestă plata efectuată de către creditorul .. - creditor chirografar conform Tabelului definitiv de creanțe în beneficiul creditoarei bugetare .., în valoare de 6.102,60 lei, plată în urma căreia .. a precizat expres că nu mai înregistrează creanțe față de societatea debitoare.

Ceea ce se pune în discuție însă, ca urmare a susținerilor administratorului judiciar, este calitatea de „creditor care are un drept de preferință, potrivit legii” a ..

Din perspectiva dispozițiilor Legii nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, contrar susținerilor practicianului în insolvență, instanța a apreciat că acest creditor bugetar întrunește calitatea de „creditor beneficiar al unui drept de preferință”, conform art. 1596 lit. a) C.Civ.

În acest sens, judecătorul sindic a avut în vedere că prevederile Codului Civil nu fac vorbire despre „o cauză de preferință”, astfel cum se invocă de către administratorul judiciar, care face trimitere la dispozițiile art. 5 pct. 15 din Legea nr. 85/2014, argumentând că în contextul acestei legi dreptul de preferință corespunde unui drept real constituit în favoarea creditorului.

În opinia instanței, în noțiunea de „drept de preferință” se încadrează și drepturile de preferință decurgând din ordinea de prioritate a creanțelor reglementată de dispozițiile art. 161 din legea insolvenței, ordine potrivit căreia poziția privilegiată a creanței bugetare în raport de creanțele chirografare, rezultă cu evidență.

Faptul că societatea debitoare nu se află în prezent în procedura falimentului, ci în perioadă de observație, nu poate constitui un contraargument valid în acest sens, în condițiile în care, astfel cum rezultă nu doar din mențiunile obligatorii ale tabelelor de creanțe întocmite în perioada de observație, dar chiar din economia întregii legi a insolvenței, ordinea de prioritate a creanțelor rezultând din dispozițiile art. 161 din lege nu își limitează relevanța la procedura falimentului.

S-a reținut că relevanța distincției dintre categoriile de creanțe se manifestă încă de la momentul analizării cererilor de creanță de către practicianul în insolvență, sub aspectul elementelor ce pot fi verificate de către administratorul judiciar, iar ulterior, din punct de vedere al structurii Comitetului Creditorilor și al exprimării voturilor creditorilor asupra Planului de reorganizare, doar pentru a da câteva exemple.

În aceste condiții, apreciind ambele condiții anterior menționate îndeplinite, judecătorul sindic a reținut că în cauză, plata efectuată de către creditorul chirografar C.A. în beneficiul creditoarei bugetare îndeplinește condițiile unei subrogații legale.

Concluzia antemenționată aduce însă în discuție chestiunea efectelor unei astfel de subrogații legale, în condițiile în care diferențele între raportul juridic civil și cel fiscal sunt în mod neechivoc reflectate și în reglementarea Legii nr. 85/2014.

Întrebarea care se pune în esență este dacă prin plata efectuată, creditorul chirografar devine și titular al unei creanțe bugetare sau dacă, în ciuda subrogației în drepturile creditorului bugetar, creanța achitată pierde categoria anterior recunoscută, subrogația având în această ipoteză mai degrabă consecința transformării creanței.

Potrivit art. 5 pct. 14 din Legea nr. 85/2014, *creanțele bugetare reprezintă creanțele constând în impozite, taxe, contribuții, amenzi și ale venituri bugetare, precum și accesoriile acestora. Își păstrează această natură și creanțele bugetare care nu sunt acoperite în totalitate de valoarea privilegiilor, ipotecilor sau a gajurilor deținute, pentru partea de creanță neacoperită.*

Totodată, potrivit Codului de Procedură Fiscală (Legea nr. 207/2015) - art. 1 pct. 7, *creanța bugetară reprezintă dreptul la încasarea oricărei sume care se cuvine bugetului general consolidat, reprezentând creanța bugetară principală și creanța bugetară accesorie, iar potrivit pct. 14, creditorul bugetar este titularul unui drept de creanță bugetară.*

Configurarea corectă și completă a creanței bugetare, respectiv a titularului creanței bugetare implică însă și observarea dispozițiilor art. 17 din Codul de Procedură Fiscală, dispoziții care reglementează subiectele raportului juridic fiscal și care stabilesc faptul că acestea sunt *statul, unitățile administrativ-teritoriale sau, după caz, subdiviziunile administrativ-teritoriale ale municipiilor, contribuabilul/plătitorul, precum și alte persoane care dobândesc drepturi și obligații în cadrul acestui raport.*

Deci, raportul de drept fiscal există, pe de o parte între debitor și, pe de altă parte, stat, unități administrativ-teritoriale, structuri de specialitate din cadrul acestora, fiind neîndoielnic unul de drept public, în cadrul căruia creditorul bugetar, autoritate publică, nu urmărește un interes privat, individual, ci unul în mod evident general.

Din această perspectivă, în lipsa unei prevederi legale exprese, prevedere ce nu se regăsește nici în Legea nr. 85/2014, nici în Codul de Procedură Fiscală și nici în alte acte

normative, judecătorul sindic a apreciat că un creditor privat nu poate dobândi o creanță bugetară, devenind astfel creditor bugetar, cu toate drepturile ce decurg din această calitate.

În planul procedurii insolvenței, superioritatea creanței bugetare rezidă dintr-o serie de drepturi conferite creditorilor bugetari în mod distinct, tocmai în considerarea naturii creanței, a calității titularului acesteia și a interesului public pe care el îl reprezintă, sens în care au fost avute în vedere disp. art. 102 alin. 1, art. 50 alin. 1 din lege, art. 138 alin. 3, art. 161 nr. 5 din legea nr. 85/2014.

În opinia judecătorului sindic, reglementarea distinctă a poziției și drepturilor creditorilor bugetari/creanțelor bugetare în cadrul acestor etape ale procedurii reflectă tocmai diferența dintre raportul juridic civil și cel fiscal.

Dacă în cazul creanțelor beneficiare ale unei cauze de preferință, poziția privilegiată este dată de privilegiul, dreptul de ipotecă, drepturile asimilate ipotecii ori dreptul de gaj asupra bunurilor din patrimoniul debitoarei, în cazul creanțelor bugetare, judecătorul sindic a apreciat că ordinea privilegiată a acestora este legată de calitatea titularului creanței - de autoritate publică, de interesul urmărit de acesta în administrarea/recuperarea creanței.

Se asigură astfel în cadrul procedurii insolvenței un loc distinct creanțelor bugetare, materializate prin prezență în cadrul Comitetului, prin drept de vot distinct asupra Planului de reorganizare, prin ordine de plată superioară creanțelor chirografare, iar aceasta se face tocmai în considerarea interesului public ce însoțește aceste creanțe.

Or, din această perspectivă, recunoașterea dobândirii de către un creditor chirografar a calității de creditor bugetar prin efectul subrogației legale este de natură a duce la o eludare sau chiar la o vătămare a interesului general urmărit, prin simplul fapt că interesul privat al creditorului chirografar și cel public al creditorului bugetar sunt reunite în puterea decizională a aceleiași persoane.

În aprecierea judecătorului sindic, drepturile creditorilor bugetari, atât în cadrul procedurii insolvenței, cât și în afara acesteia sunt instituite de lege în considerarea caracterului privilegiat al creanței bugetare și sunt acordate exclusiv organului fiscal, care le exercită în regim de putere publică. Au fost avute astfel în vedere, printre altele, declararea, stabilirea, controlul și colectarea creanțelor, dreptul de a efectua inspecția fiscală, dreptul de a lua măsuri asiguratorii, dreptul de a recupera creanța prin executare silită conform procedurii fiscale.

Nu doar în cazul societăților nesupuse procedurii insolvenței, ci și în cazul celor aflate în insolvență ori faliment, cea mai mare parte a drepturilor creditorilor bugetari sunt în mod evident reglementate în considerarea regimului de putere publică al administrării fiscale.

Or, din această perspectivă, apare dificil de acceptat transmiterea lor prin subrogație.

În întărirea acestei concluzii, în acord cu susținerile administratorului judiciar, instanța a apreciat relevante prevederile Ordinului nr. 942/2019 pentru aprobarea Procedurii privind cesiunea creanțelor bugetare datorate de debitorii aflați în procedura insolvenței.

Deși actul normativ evocat face referire la cesiunea de creanțe, iar nu la subrogare, ideea centrală este aceea a transmiterii creanțelor bugetare în condiții restrictive, de natură a garanta protejarea interesului public.

De altfel, justificarea unui interes public de către cesionar apare în actul normativ drept o condiție imperativă în această procedură, prin aceasta înțelegându-se: a) justificarea necesității cesiunii creanței în vederea menținerii scopului pentru care cesionarul a fost autorizat/contractat de o autoritate sau instituție publică să presteze un serviciu public și care se află sub supravegherea și controlul unei autorități sau instituții publice; b) justificarea necesității cesiunii creanței ca fiind de interes public, în vederea rezolvării oricăror probleme, fapte sau evenimente locale ori naționale cu semnificație pentru viața comunității; c) orice alte justificări din partea cesionarului, relevante în dovedirea interesului public privind cesiunea creanței.

Rezultă astfel că deși nu i se poate nega creditorului chirografar care a efectuat plata creanței bugetare, efectul dobândirii calității de titular al creanței plătite și de a fi înscris la masa credală cu contravaloarea acesteia, creditorul nu poate dobândi urmare a subrogației și

drepturile instituite în considerarea caracterului privilegiat al creanței fiscale și acordate creditorului fiscal spre a fi exercitate în regim de drept public, consecința fiind aceea a înscrierii creditorului în categoria creanțelor chirografare.

În ceea ce privește creanța salarială, instanța a reținut că situația acesteia rezultă cu claritate din înscrisurile depuse la dosarul cauzei, în sensul în care, urmare a restituirii sumei de 2.035 lei de către creditorul către contestatorul , apare ca neîndeplinită însăși condiția existenței unei plăți între creditori.

Lipsind plata, nu se poate reține subrogarea legală a creditorului în drepturile creditorului salarial.

De altfel, prin concluziile prezentate pe fondul cauzei, contestatoarea C.S.M. a arătat că înțelege să nu mai susțină contestația din perspectiva creanței salariale, tocmai ca urmare a restituirii plății efectuate, de către creditorul salarial.

În considerarea tuturor acestor aspecte, instanța a admis în parte contestațiile formulate și a dispus înscrierea contestatorului la masa credală a debitoarei cu o creanță în cuantum de 6.102,60 lei, în categoria creanțelor chirografare, fiind respinse contestațiile în rest, ca neîntemeiate.

Totodată, judecătorul sindic a luat act că nu au fost solicitate cheltuieli de judecată.

Împotriva acestei sentințe **au declarat apel contestatoarea și administratorul judiciar al debitoarei**, apelurile fiind înregistrate pe rolul Curții de Apel București Secția a V-a Civilă sub nr. dosar

Prin apelul formulat de contestatoarea , s-a solicitat schimbarea în parte a sentinței atacate, în sensul admiterii în totalitate a contestației formulate cu consecința rectificării Tabelului definitiv actualizat al creanțelor debitoarei cu suma de 6.102,60 lei în categoria creanțelor bugetare.

În susținere, apelanta-contestatoare a arătat că deși instanța de fond a reținut faptul că în cauză a operat subrogația legală în drepturile creditorului cu drept de preferință – , a considerat că prin plata efectuată, creditorul chirografar nu a preluat și ordinea de prioritate conferită de creanța achitată, în speță bugetară.

S-a arătat că legiuitorul nu face nicio distincție cu privire la natura creanței, stipulând în mod expres faptul că subrogația se produce de drept în folosul creditorului care plătește unui creditor care are un drept de preferință potrivit legii, astfel că, efect al subrogației legale, un creditor privat poate dobândi o creanță bugetară.

Totodată, contrar celor reținute de instanța de fond, în planul procedurii insolvenței, creditorul bugetar nu beneficiază de un tratament preferențial, exceptând ordinea de plată a creanței sale, fiind supus caracterului egalitar, colectiv și concursual al procedurii insolvenței.

De asemenea, nu poate fi reținută nici eludarea sau vătămarea interesului general în condițiile în care acesta a fost atins prin plata creanței de către creditorul chirografar, însuși creditorul arătând că a fost stins dreptul său de creanță împotriva debitoarei.

În plus, transferul dreptului de creanță din patrimoniul subrogatului în cel al subrogatului operează de la data plății, creanța nu se modifică, doar titularul acesteia. Creanța trece în patrimoniul subrogatului împreună cu accesoriile: garanțiile (fidejusiune, ipotecă, privilegii), acțiunile al căror titular era creditorul înainta substituirii sale (acțiuni în rezoluțiunea convenției ce a dat naștere creanței transmise, acțiune revocatorie, acțiune oblică).

Prin urmare, subrogația operează de drept, în folosul creditorului chirografar care plătește un creditor preferit.

Mai mult decât atât, apelanta contestatoare a arătat că subrogația legală a avut loc inclusiv cu consimțământul creditorului bugetar, fapt ce rezultă din cuprinsul raportului de activitate al administratorului judiciar publicat în în care se menționează expres că a comunicat că debitoarea nu are nicio obligație de plată.

Prin urmare, conform prevederilor legale și susținerilor doctrinare, subrogatul preia creanța astfel cum se regăsește în patrimoniul subrogantului, inclusiv din perspectiva ordinii de

preferință de care beneficiază această creanță, singura limitare prevăzută de lege fiind cea regăsită la art. 1593 alin. 1 C.civ.

Din moment ce legiuitorul nu a impus nicio condiție cu privire la natura sau caracterul creanței ce se transmite, nu există nici un impediment pentru transmiterea creanțelor bugetare prin subrogație legală.

Prin apelul formulat de administratorul judiciar s-a solicitat admiterea căii de atac, respingerea contestațiilor și pe cale de consecință înlăturarea contestatorului de la masa credală a debitoarei S.P.F. SRL cu creanța în cuantum de 6.102,60 lei, trecută la categoria creanțelor chirografare.

În motivare, s-a susținut că simpla plată nu conduce de plano la operarea subrogației legale mai ales în cazul creanțelor bugetare, care la momentul efectuării plății nu erau susceptibile legal de a fi cesionate.

La momentul plății nu era în vigoare nicio dispoziție legală prin care un creditor chirografar poate deveni creditor bugetar prin convenție sau efectul legii, Procedura privind cesiunea creanțelor bugetare datorate de debitorii aflați în insolvență fiind publicată în Monitorul Oficial al României Partea I nr. 285 din data de 15.04.2019, mult după momentul plății.

Așadar, creditorul nu poate dobândi calitatea de creditor bugetar, astfel cum în mod corect s-a reținut și argumentat de către instanța de fond, această calitate având caracter intuitu personae născut în cadrul raportului juridic de drept fiscal, iar în lipsa cadrului legal referitor la transmiterea creanțelor bugetare, astfel decât urmare a procedurii ante menționate (și care nu era în vigoare la momentul plății) nu susține soluția criticată prin care s-a dispus înscrierea creanței plătite la categoria creanțelor chirografare.

Concluzionând, apelantul a învederat că nu operează subrogarea legală prin plată conform art. 1596 lit. a din C.civ. în ceea ce privește creanțele bugetare, astfel cum în mod greșit a fost început raționamentul motivării, dar care în final a fost ajustat de către instanță prin înscrierea creditorului cu suma de 6.102,60 lei la categoria creanțelor chirografare.

S-a mai arătat că art. 1596 lit. a Cod civil prevede faptul că subrogația se produce de drept în folosul creditorului, care plătește unui alt creditor care are drept de preferință, potrivit legii, iar cum creditorul este un creditor chirografar iar prin hotărârea apelată a dobândit tot o creanță chirografară, este indubitabil faptul că dispoziția legală nu este aplicabilă deoarece creanța plătită nu ar un drept de preferință.

În opinia apelantului, drepturile de preferință sunt de strictă interpretare și nu se confundă cu o ordine de stingere a creanțelor în ipoteza falimentului, astfel încât în mod greșit instanța de fond a apreciat că în noțiunea de „drept de preferință” se încadrează și drepturile de preferință decurgând din ordinea de prioritate a creanțelor reglementată de art. 161 din legea insolvenței, sens în care s-a făcut referire la dispozițiile art. 5 pct. 15 din legea nr. 85/2014, din care nu rezultă că dreptul de preferință este raportat și la ordinea de încasare a creanțelor.

În final, apelantul a învederat că, astfel cum a susținut și în fața primei instanțe, suntem în prezența unei subrogații legale, fără a fi necesar consimțământul creditorului sau al debitorului, atunci când un creditor ipotecar cu un rang inferior plătește creditorului ipotecar cu un rang superior, sau un creditor chirografar plătește unui creditor ipotecar creanța garantată de debitor prin constituirea unei ipoteci, iar ținând cont de temeiul invocat de către contestator, respectiv art. 1596 lit. a C.civ., acesta nu își găsește aplicabilitatea în speță întrucât instituția bugetară nu beneficiază de un drept de preferință potrivit legii.

Apelanta contestatoare a depus la dosar **cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept** privind interpretarea dispozițiilor art. 1596 lit. a Cod civil și art. 161 din legea nr. 85/2014, respectiv:

- în aplicarea prevederilor art. 1596 lit. a Cod civil, noțiunea „drept de preferință” include dreptul de preferință decurgând din ordinea de prioritate a creanțelor reglementate de dispozițiile art. 161 din legea nr. 85/2014 ?

- în cazul în care noțiunea „drept de preferință” include dreptul de preferință decurgând din ordinea de prioritate a creanțelor reglementate de dispozițiile art. 161 din legea nr. 85/2014, efectul plății de către un creditor chirografar privat, în folosul unui creditor care beneficiază de o cauză de preferință, în speță a unui creditor bugetar, constă inclusiv în subrogarea în ordinea de prioritate a creditorului bugetar ?

De asemenea, apelantul administrator judiciar al debitoarei a depus la dosar **cerere de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept**, privind interpretarea dispozițiilor art. 1596 alin. 1 lit. a Cod civil, art. 2327 Cod civil, art. 5 pct. 15 și art. 161 din legea nr. 85/2014, în sensul de-a se lămurii dacă:

- simpla plată a unei creanțe bugetare efectuată de către un creditor chirografar conduce de drept la operarea subrogării legale, și în ipoteza în care operează subrogarea, creditorul chirografar, pentru suma plătită, va fi înscris în categoria creanțelor bugetare?

- simpla plată a unei creanțe reprezentând drepturi salariale efectuată de către un creditor conduce la operarea de drept a subrogării legale ? și în ipoteza în care operează subrogarea, creditorul chirografar, pentru suma plătită, va fi înscris în categoria creanțelor salariale sau în categoria creanțelor chirografare ?

II. Dispozițiile legale supuse interpretării :

Art. 1596 lit. a Cod civil. Subrogația legală

În afară de alte cazuri prevăzute de lege, subrogația se produce de drept în folosul creditorului, chiar chirografar, care plătește un creditor care are un drept de preferință, potrivit legii.

Art. 2327 Cod civil. Cauzele de preferință

Cauzele de preferință sunt privilegiile, ipotecile și gajul.

Art. 5 pct. 15 din legea nr. 85/2014

Creanțe care beneficiază de o cauză de preferință sunt acele creanțe care sunt însoțite de un privilegiu și/sau de un drept de ipotecă și/sau de drepturi asimilate ipotecii, potrivit art. 2347 Cod civil, și/sau de un drept de gaj asupra bunurilor din patrimoniul debitorului, indiferent dacă acesta este debitor principal sau terț garant față de persoanele beneficiare ale cauzelor de preferință. Aceste cauze de preferință au înțelesul dat lor de Codul civil, dacă prin lege nu se prevede altfel.

Art. 161 pct. 5 din legea nr. 85/2014 Ordinea plății creanțelor

Creanțele se plătesc, în cazul falimentului, în următoarea ordine... pct. 5 făcând referire la creanțele bugetare.

Art. 1593 alin. 1 Cod civil Felurile subrogației

Oricine plătește în locul debitorului poate fi subrogat în drepturile creditorului, fără a putea însă dobândi mai multe drepturi decât acesta.

Subrogația poate fi convențională sau legală

Art. 1597 Cod civil Efectele subrogației

Subrogația își produce efectele din momentul plății pe care terțul o face în folosul creditorului.

Subrogația produce efecte împotriva debitorului principal și a celor care au garantat obligația.

III. Punctul de vedere al părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept.

Apelanta contestatoare a apreciat că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, învederând că obiectul sesizării este reprezentat de o chestiune de drept ce îndeplinește condițiile enumerate la art. 519 C.proc.civ.

Astfel, s-a învederat că din ambele apeluri, precum și din motivarea sentinței primei instanțe, problema de drept este una veritabilă, existând posibilitatea unor interpretări diferite

ale prevederilor art. 1596 lit. a Cod civil raportat la prevederile art. 161 pct. 5 din legea nr. 85/2014.

Având în vedere definiția subrogației legale, scopul acesteia precum și faptul că legiuitorul nu face nicio distincție cu privire la natura creanței, stipulând expres faptul că subrogația se produce de drept în folosul creditorului care plătește unui creditor care are un drept de preferință potrivit legii, nu se poate susține că acest creditor nu preia dreptul de preferință, singura limitare fiind cea prevăzută de art. 1593 alin. 1 Cod civil.

Apelantul administrator judiciar al debitoarei a apreciat de asemenea că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, arătând în esență că în lipsa unor dispoziții clare a legii, instanțele de judecată au interpretat diferit situații precum cea din cauză, fiind înscrși în categoria creanțelor bugetare și/sau salariale, persoane juridice de drept privat, creditori chirografari, care au plătit direct creditorului.

S-a mai învederat că au fost pronunțate și soluții de respingere a operării subrogării, precum și soluții de admitere în parte; astfel, creditorul chirografar care a plătit o creanță bugetară/salarială nu se subrogă în toate drepturile creditorului plătit și doar își mărește creanța pe care o deține față de debitor la categoria creanțelor chirografare.

IV. Punctul de vedere al Curții de Apel București cu privire la dezlegarea chestiunii de drept.

1. Cu privire la admisibilitatea sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, Curtea apreciază că sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 519 C.proc.civ., întrucât:

- Curtea de Apel București a fost **investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță**, respectiv cu soluționarea unei cereri de apel împotriva unei sentințe pronunțate de către judecătorul sindic.

Potrivit art. 43 alin. 1 din legea nr. 85/2014, Curtea de Apel este instanța de apel pentru hotărârile pronunțate de judecătorul sindic, iar hotărârile instanței de apel sunt definitive.

- **de lămurirea chestiunii de drept** privind modalitatea de interpretare a dispozițiilor art. 1596 lit. a și art. 2327 C.civ. Cod civil, art. 5 pct. 15 și art. 161 pct. 5 din legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, art. 1593 alin. 1 și art. 1597 Cod civil **depinde soluționarea pe fond a apelului.**

De menționat în acest sens este faptul că prin apelurile formulate se pune în discuție modalitatea de interpretare de către judecătorul sindic a acestor dispoziții legale.

Astfel, problema de drept care a generat formularea celor două căi de atac a fost reprezentată de interpretarea dispozițiilor art. 1596 lit. a Cod civil cu privire la subrogația legală, judecătorul sindic apreciind că în noțiunea de „creditor care are un drept de preferință” la care face referire textul de lege se include și creditorul bugetar, care deși nu beneficiază de vreuna dintre cauzele de preferință prevăzute de art. 2327 Cod civil, are totuși un drept de preferință.

În opinia primei instanțe, noțiunile de „drept de preferință” la care face referire art. 1596 lit. a Cod civil și cea de „cauză de preferință” astfel cum este prevăzută de art. 5 pct. 15 din legea nr. 85/2014 sunt diferite, iar în noțiunea de „drept de preferință” se încadrează și drepturile de preferință decurgând din ordinea de prioritate la plată a creanțelor reglementată de art. 161 din legea nr. 85/2014.

Astfel, un creditor deținând o creanță bugetară, a fost considerat ca fiind un creditor care are un drept de preferință, având în vedere poziția acestuia în procedura insolvenței și drepturile pe care legea nr. 85/2014 i le conferă, inclusiv ordinea de prioritate la plată prevăzută de art. 161 pct. 5 din lege.

Cu alte cuvinte, judecătorul sindic a dat o interpretare mai largă noțiunii de „drept de preferință” prevăzută de art. 1596 lit. a din Codul civil decât cea oferită de art. 5 pct. 15 din legea nr. 85/2014 (sau de art. 2327 Cod civil), pe când administratorul judiciar a învederat prin

apelul formulat că dreptul de preferință se referă exclusiv la cele avute în vedere de art. 2327 C.civ., respectiv privilegiile, ipotecile și gajul.

În ceea ce privește cea de-a doua chestiune de drept, astfel cum a fost redată în cuprinsul celei de-a doua întrebări adresate Înaltei Curți de Casație și Justiție, se reține că aceasta privește efectele subrogației, mai precis dacă acesta privește inclusiv dobândirea de către un creditor privat a ordinii de prioritate la plată de care beneficiază creditorul bugetar potrivit art. 161 pct. 5 din legea nr. 85/2014.

Și această chestiune de drept are legătură cu soluționarea pe fond a celor două apeluri, judecătorul sindic considerând că deși operează subrogarea în drepturile creditorului plătit (în speță creditor bugetar), creditorul chirografar nu devine și titular al unei creanțe bugetare. S-a apreciat astfel că independent de operarea subrogației, titular al unei creanțe bugetare nu poate fi decât una dintre persoanele menționate la art. 17 din legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală.

În lipsa unei prevederi exprese și având în vedere dispozițiile art. 5 pct. 14 din legea nr. 85/2014, art. 1 pct. 7 și art. 1 pct. 14 din legea nr. 207/2015, ce definesc creanța bugetară, un creditor privat nu poate dobândi o creanță bugetară și să devină astfel creditor bugetar, cu toate drepturile ce derivă din această calitate.

În schimb, prin apelul formulat, apelanta contestatoare a arătat că singura limitare în ceea ce privește efectele subrogației, conform art. 1593 C.civ., este faptul că nu se pot dobândi mai multe drepturi decât cele pe care le avea creditorul în drepturile căruia s-a subrogat cel care a efectuat plata.

Prin urmare, s-a apreciat că nu se modifică natura juridică a creanței (ca fiind cea bugetară), ci doar titularul acesteia, astfel încât cel ce plătește în locul debitorului o creanță bugetară dobândește de asemenea o creanță având aceeași natură juridică.

De subliniat este faptul că cea *de-a doua chestiune de drept ce se impune a fi lămurită îndeplinește condiția menționată anterior independent de răspunsul la prima întrebare*; aceasta întrucât prima întrebare vizează interpretarea art. 1596 lit. a Cod civil privind subrogația legală, însă prin apelul formulat, contestatoarea a făcut referire în subsidiar inclusiv la faptul că ar fi intervenit o subrogație convențională (susținând în acest sens că subrogația a avut loc cu consimțământul creditorului bugetar).

Având în vedere că efectele subrogației sunt aceleași, indiferent de faptul că aceasta este legală sau convențională, Curtea apreciază că se impune, în vederea dezlegării apelurilor, și lămurirea celei de-a doua chestiuni de drept independent de modalitatea de interpretare a dispozițiilor legale redată în cuprinsul primei întrebări.

În schimb, în ceea ce privește cea de-a doua întrebare formulată de către apelantul administrator judiciar al debitoarei în cuprinsul sesizării acestuia, Curtea constată că aceasta nu are legătură cu soluționarea pe fond a celor două apeluri, nefiind astfel îndeplinită condiția de admisibilitate menționată anterior.

În acest sens, se reține că deși inițial s-a solicitat prin contestațiile formulate înscrierea creditorului C.A. în categoria creanțelor salariale ca urmare a subrogației, la termenul de judecată din data de 14.05.2019 din fața primei instanțe, apelanta contestatoare a învederat că nu mai înțelege să susțină contestația și în ceea ce privește subrogarea în drepturile creditorului salarial, iar prin apelul formulat nu a fost prezentată nicio critică care să vizeze o eventuală subrogare în drepturile creditorului salarial.

- **chestiunea de drept identificată prezintă caracter de noutate**, având izvorul în prevederile art. 1596 lit. a și art. 2327 C.civ. Cod civil, art. 5 pct. 5 și art. 161 pct. 5 din legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, precum și art. 1593 alin. 1 și art. 1597 Cod civil.

Interpretarea acestor dispoziții legale a fost realizată în mod diferit de către judecătorul sindic pe de-o parte și de către apelanții din cauză pe de cealaltă parte, ambele părți solicitând sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea dezlegării chestiunilor de drept; în plus,

interpretarea dată de către judecătorul sindic textelor de lege este diferită de punctul de vedere al instanței de apel ce urmează a fi expus în cadrul considerentelor ce vor succede.

În plus, se remarcă faptul că nu există o jurisprudență sau doctrină constantă în susținerea unui anumit punct de vedere, iar dispozițiile legale menționate permit interpretări diferite, ceea ce generează necesitatea dezlegării acestora în mod unitar prin intermediul mecanismului pus la dispoziție de art. 519 C.proc.civ.

De subliniat în acest sens este că art. 1596 lit. a Cod civil ce reglementează un caz particular de subrogație legală face referire la noțiunea de „drept de preferință”, pe când celelalte dispoziții ale Codului civil (precum cea prevăzută de art. 2327) utilizează noțiunea de „cauză de preferință”, iar pe de altă parte textele de lege trebuie interpretate prin coroborare cu cele speciale prevăzute de legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență.

De asemenea, în ceea ce privește efectele subrogației, dispozițiile art. 1593 și 1597 C.civ. nu sunt lămuritoare într-o ipoteză precum cea din prezenta cauză, în care un creditor privat solicită să se constate că a operat subrogarea în drepturile creditorului bugetar, și se impune astfel a se lămuri, dacă în urma unei astfel de subrogații, creanța își păstrează sau nu aceeași natură juridică.

Față de aceste considerente, Curtea apreciază că se impune sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, scopul dispozițiilor art. 519-521 C.proc.civ. fiind acela de-a institui un mijloc eficient pentru asigurarea interpretării uniforme a normelor juridice și pentru a preveni posibilitatea apariției unei practici neunitare.

În ceea ce privește modalitatea de formulare a întrebărilor adresate instanței supreme, Curtea a apreciat că se impune reformularea acestora, în sensul menționat în dispozitivul prezentei încheieri, apreciind pe de-o parte că se impune a fi menționate și celelalte texte de legé decât cele la care a făcut referire apelanta contestatoare, precum și de faptul că întrebarea trebuie să privească exclusiv dezlegarea unei chestiuni de drept cu relevanță în soluționarea celor două căi de atac.

- din verificările efectuate, s-a constatat că **asupra acestei chestiuni de drept instanța supremă nu a statuat în mod direct** prin pronunțarea unei hotărâri prealabile, și nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

2. Punctul de vedere al completului de judecată cu privire la dezlegarea chestiunii de drept.

Cu referire la prima întrebare, în opinia instanței de apel, dispozițiile art. 1596 lit. a Cod civil se interpretează în sensul că în noțiunea de „creditor care are un drept de preferință” nu poate fi inclus un creditor bugetar, care nu beneficiază de o cauză de preferință în sensul dispozițiilor art. 2327 Cod civil, respectiv art. 5 pct. 15 din legea nr. 85/2014.

De menționat în acest sens este faptul că legea insolvenței nr. 85/2014 definește la art. 5 pct. 15 noțiunea de creanțe care beneficiază de o cauză de preferință; în ultima teză a textului de lege se prevede în mod expres că aceste cauze de preferință au înțelesul dat lor de Codul civil, iar potrivit art. 2327 Cod civil, cauzele de preferință sunt ipotecile, privilegiile și gajul.

Statul sau o altă autoritate administrativ teritorială nu are un drept de preferință doar pentru că este titularul unei creanțe provenite dintr-un raport juridic de drept fiscal, cât timp nu beneficiază de o cauză de preferință; în acest sens, trebuie avut în vedere că potrivit art. 2328 Cod civil, preferința acordată statului sau unităților administrativ teritoriale pentru creanțele lor se reglementează potrivit legii speciale. O asemenea preferință nu poate afecta drepturile dobândite anterior de către terți.

În acest sens, cu titlu exemplificativ, se reține că potrivit art. 238 alin. 8 din legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, prin sechestrul înființat asupra bunurilor mobile, creditorul fiscal dobândește un drept de gaj care conferă acestuia în raport cu alți creditori aceleași drepturi ca și dreptul de gaj în sensul prevederilor dreptului comun.

De asemenea, art. 242 alin. 6 și 7 din același act normativ prevede că sechestrul aplicat asupra bunurilor imobile în temeiul alin. 5 constituie ipotecă legală, iar dreptul de ipotecă conferă creditorului fiscal în raport cu alți creditori aceleași drepturi ca și dreptul de ipotecă, în sensul prevederilor dreptului comun.

Prin urmare, cu excepția cazului în care creditorul fiscal nu beneficiază de un drept de preferință instituit potrivit legii, în cadrul procedurii insolvenței, o astfel de creanță derivată dintr-un raport de drept fiscal se înscrie în categoria creanțelor bugetare, și nu a creanțelor care beneficiază de o cauză de preferință.

La întocmirea tabelului de creanțe, potrivit art. 110 din legea nr. 85/2014, la creanțele care beneficiază de o cauză de preferință, se vor arăta titlul din care izvorăște dreptul de preferință și rangul acesteia; or, în cazul unei creanțe bugetare, este evident că nu se poate stabili rangul acesteia cât timp nu există vreun titlu din care izvorăște dreptul de preferință, pentru a se putea verifica caracterul anterior sau ulterior al acestuia față de alte eventuale titluri care să confere altor creditori un drept de preferință.

De remarcat este faptul că deși marea majoritate a dispozițiilor din legea nr. 85/2014 face referire la existența unei cauze de preferință (precum art. 5 pct. 15, art. 110, art. 103), există și prevederi legale (precum art. 70 din legea nr. 85/2014) ce uzează noțiunea de drept de preferință, având însă același sens ca și noțiunea de „cauză de preferință”.

Potrivit art. 70 alin. 1 lit. b din legea nr. 85/2014, un creditor îndreptățit să solicite deschiderea procedurii insolvenței va preciza în cuprinsul cererii existența unui drept de preferință, constituit de către debitor sau instituit potrivit legii.

Prin urmare, pentru a putea fi considerată o creanță care are un drept de preferință în sensul dispozițiilor art. 1596 lit. a din Codul civil (cu care legea insolvenței se completează potrivit art. 342 din legea nr. 85/2014), orice creanță, indiferent de natura sa juridică, trebuie să beneficieze de un drept real accesoriu care să îi confere o astfel de preferință, fie constituit de către debitor, fie instituit potrivit legii.

Faptul că dispozițiile art. 161 din legea nr. 85/2014 instituie o anumită ordine de prioritate la plată a creanțelor, nu îi conferă automat creanței bugetare un drept de preferință; într-o astfel de interpretare, s-ar ajunge la concluzia că și o creanță chirografară (precum cea prevăzută de 161 pct. 9 din legea nr. 85/2014), ar avea un drept de preferință față de creanțele subordonate (cum sunt cele enumerate de art. 161 pct. 10 din lege).

Cu referire la cea de-a doua întrebare, în opinia instanței de apel, dispozițiile art. 1593 alin. 1 și art. 1597 Cod civil se interpretează în sensul că efectul subrogației constă inclusiv în dobândirea de către un creditor privat a ordinii de prioritate la plată de care beneficiază creditorul bugetar potrivit dispozițiilor art. 161 pct. 5 din legea nr. 85/2014.

Practic, chestiunea de drept care se impune a fi dezlegată privește efectele subrogației, mai precis dacă în măsura în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege pentru aplicarea acestei instituții juridice, un creditor privat (o persoană fizică sau juridică de drept privat) poate dobândi o creanță având aceeași natură juridică ca și cea deținută de creditorul în drepturile căruia se subrogă, sau ar avea loc o schimbare a naturii juridice a creanței.

Într-o primă interpretare, s-a apreciat că în lipsa unei prevederi legale exprese (în legea nr. 85/2014 sau în legea nr. 207/2015), un creditor privat nu poate dobândi o creanță bugetară, raportul juridic de drept fiscal existând doar între stat (unități administrativ teritoriale, structuri se specialitate din cadrul acestora) și debitor, interesul urmărit de creditorul bugetar autoritate publică nefiind unul privat, individual, ci unul în mod evident general.

În opinia Curții de Apel, dispozițiile art. 1593 alin. 1 și 1597 C.civ. prevăd că efectul subrogației constă în transmiterea creanței către subrogat astfel cum aceasta se afla în patrimoniul creditorului și prin urmare, în lipsa unei dispoziții exprese, nu poate avea loc o schimbare a naturii juridice a creanței din una bugetară în una chirografară. Creanța rămâne aceeași, doar titularul acesteia se modifică.

Se mai remarcă faptul că în cuprinsul legii nr. 207/2015 nu există nicio dispoziție care să prevadă în mod expres că s-ar produce o schimbare a naturii juridice a creanței în această

ipoteză; în măsura în care o astfel de creanță ar fi fost însoțită de garanții sau alte accesorii, și acestea sunt dobândite de către subrogat.

În cuprinsul art. 3 din legea nr. 207/2015, ce reglementează raportul Codului de procedură fiscală cu alte acte normative, s-a prevăzut că unde prezentul cod nu dispune, se aplică prevederile Codului civil și ale Codului de procedură civilă, republicat, în măsura în care acestea pot fi aplicabile raporturilor dintre autorități publice și contribuabili/plătitori.

În consecință, nu există nicio dispoziție legală din care să rezulte că un creditor privat nu s-ar putea subroga în drepturile creditorului bugetar dobândind o creanță de aceeași natură juridică; deși este adevărat că, spre exemplu, un creditor privat nu poate uza de toate mijloacele procesuale puse la dispoziție statului (unităților administrativ teritoriale, structurilor de specialitate din cadrul acestora), precum cea referitoare la executarea silită a creanței fiscale prin intermediul organelor fiscale, însă această împrejurare nu are semnificația schimbării naturii juridice a creanței în cazul în care operează subrogația.

În acest sens, Curtea reține că natura juridică a creanței este determinată de raportul juridic existent între părțile sale; în cauza de față, natura juridică a creanței este una bugetară întrucât derivă dintr-un raport juridic de drept fiscal și nu poate avea loc o schimbare a naturii juridice a creanței din una bugetară în una chirografară întrucât între creditorul inițial și debitor nu exista un astfel de raport juridic de drept privat. De asemenea, între creditorul subrogat și debitor nu exista un raport juridic din care să rezulte că s-ar fi născut o creanță chirografară.

În final, se impune a se menționa că în cuprinsul legii nr. 85/2014 nu există nicio dispoziție legală care deroge de la efectul general al subrogației, astfel cum acesta este prevăzut de art. 1593 alin. 1 și art. 1597 Cod civil, după cum nu există vreo prevedere generală sau specială care să reglementeze expres o situație precum cea din cauză.

Constatând astfel că ambele chestiuni de drept invocate permit interpretări diferite, și că în sensul ambelor interpretări există argumente sustenabile, urmează a fi admise cererile formulate de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

1. În interpretarea dispozițiilor art. 1596 lit. a și art. 2327 C.civ. Cod civil, art. 5 pct. 5 și art. 161 pct. 5 din legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, în noțiunea de „creditor care are un drept de preferință” se include și creditorul bugetar ce beneficiază de ordinea de prioritate prevăzută de art. 161 pct. 5 din legea nr. 85/2014 ?

2. În interpretarea dispozițiilor art. 1593 alin. 1 și art. 1597 Cod civil, efectul subrogației constă inclusiv în dobândirea de către un creditor privat a ordinii de prioritate la plată de care beneficiază creditorul bugetar potrivit dispozițiilor art. 161 pct. 5 din legea nr. 85/2014 ?

Totodată, având în vedere dispozițiile art. 520 alin. 2 C.proc.civ., conform cărora prin încheierea de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept, cauza va fi suspendată până la pronunțarea hotărârii prealabile, Curtea va suspenda judecata apelurilor până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunilor de drept.

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:**

Admite cererile de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

Sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarelor chestiuni de drept:

1. În interpretarea dispozițiilor art. 1596 lit. a și art. 2327 C.civ. Cod civil, art. 5 pct. 5 și art. 161 pct. 5 din legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, în noțiunea de „creditor care are un drept de preferință” se include și creditorul bugetar ce beneficiază de ordinea de prioritate prevăzută de art. 161 pct. 5 din legea nr. 85/2014 ?

2. În interpretarea dispozițiilor art. 1593 alin. 1 și art. 1597 Cod civil, efectul subrogației constă inclusiv în dobândirea de către un creditor privat a ordinii de prioritate la plată de care beneficiază creditorul bugetar potrivit dispozițiilor art. 161 pct. 5 din legea nr. 85/2014 ?

În temeiul art. 520 alin. 2 C.proc.civ. suspendă judecata apelurilor formulate de apelanta-contestatoare . și apelantul-administrator judiciar , împotriva sentinței civile nr. 2908/14.05.2019, pronunțată de Tribunalul București Secția a VII-a civilă în dosarul nr. 10185/3/2019, în contradictoriu cu intimatul-contestator . până la pronunțarea hotărârii prealabile pentru dezlegarea chestiunilor de drept.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 04.06.2020.

PREȘEDINTE,

JUDECĂTOR,

GREFIER,

ROMÂNIA

**CURTEA DE APEL BUCUREȘTI
SECȚIA A V-A CIVILĂ**

Dosar nr.

Număr dosar Curtea de Apel București .

ÎNCHEIERE

Sedința din camera de consiliu din data de

Completul constituit din:

Președinte

Judecător

Grefier

Pe rol se află soluționarea îndreptării din oficiu a erorii materiale strecurate în cuprinsul Încheierii din data de 04.06.2020 pronunțată în dosarul nr. 10185/3/2019 .

Fără citarea părților conform dispozițiilor art. 442 alin. 2 C.proc.civ.

S-a făcut referatul cauzei de către grefierul de sedință, după care,

CURTEA,

Deliberând asupra sesizării din oficiu, constată următoarele:

Potrivit art. 442 alin. 1 C.proc.civ., erorile sau omisiunile cu privire la numele, calitatea și susținerile părților sau cele de calcul, precum și orice alte erori materiale cuprinse în hotărâri sau încheieri pot fi îndreptate din oficiu sau la cerere.

Curtea apreciază că sunt aplicabile aceste dispoziții legale, întrucât în cuprinsul Încheierii din data de 04.06.2020 pronunțată în dosarul nr. 10185/3/2019 s-a strecurat o eroare materială, în sensul că dispozițiile legale supuse interpretării Înaltei Curți de Casație și Justiție sunt cele prevăzute de art. 5 pct. 15 din legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență și nu cele prevăzute de art. 5 pct.5 din legea nr. 85/2014, cum din eroare s-a consemnat.

În acest sens, se remarcă faptul că atât în cuprinsul sentinței apelate, cât și în apelurile formulate, dar și în cererile de sesizare a Înaltei Curți de Casație și Justiție, părțile au făcut referire la dispozițiile art. 5 pct. 15 din legea nr. 85/2015 și nu cele ale art. 5 pct. 5 din aceeași lege (care nu au legătură de altfel cu prezenta cauză), menționarea parțială greșită a textului de lege fiind rezultatul unei erori materiale de redactare.

În consecință, în baza disp. art. 442 alin. 1 C.proc.civ.,

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

DISPUNE:

Dispune îndreptarea erorii materiale strecurate în cuprinsul Încheierii din data de 04.06.2020 pronunțată în dosarul nr. 10185/3/2019, având ca obiect apelurile formulate de apelanta-contestatoare și apelantul-administrator judiciar **al debitoarei**

împotriva sentinței civile nr. 2908/14.05.2019, pronunțată de Tribunalul București Secția a VII-a civilă în dosarul nr. 10185/3/2019, în contradictoriu cu intimatul-contestator C.A., în sensul că dispozițiile legale supuse interpretării sunt cele prevăzute de art. 5 pct. 15 din legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență și nu cele prevăzute de art. 5 pct.5 din legea nr. 85/2014, cum din eroare s-a consemnat.

Fără cale de atac.

Pronunțată în ședința publică de la 25 iunie 2020.

PREȘEDINTE,

JUDECĂTOR,

GREFIER,